

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/170/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414203968
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6414203968.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobkyne X. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. P., X. XXX, právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému Telervis plus, a. s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zastúpenému JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Na vřšku 12, Bratislava, v konaní o zaplatenie 1 098,59 Eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4C/38/2014-50 zo dňa 04. 03. 2015,

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 1 098,59 Eur spolu s 8,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 098,59 Eur od 26. 03. 2014 do zaplatenia v celom rozsahu zamietol.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že nie je sporné, že účastníci uzavreli dňa 25. 10. 2011 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi bezúčelový hotovostný spotrebiteľský úver vo výške 1 700 Eur. Žalobkyňa sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala obligatórne náležitosti vyžadované zákonom a súčasne uzavretím zmluvy o domácom servise dochádza k obchádzaniu zákona o spotrebiteľských úveroch. Okresný súd však po oboznámení sa s obsahom zmluvy konštatoval, že medzi účastníkmi konania bolo v zmysle čl. II dohodnuté, že úver je poskytnutý na 13 mesačných splátok s presným rozpisom splatnosti jednotlivých splátok, preto aplikujúc ust. § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka mal za to, že z uvedeného výkladového pravidla možno vyvodíť, že termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru bol v zmluve uvedený. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno spočívajúce ani v tom, že nedokázala, že v uvedenej zmluve je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, z čoho následne vyvodil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 25. 10. 2011 má všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej v texte „zákon o spotrebiteľských úveroch“) platnom v čase uzatvorenia zmluvy.

Pokiaľ ide o nárok žalobkyne, ktorá sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 696,15 Eur zo zmluvy o poskytnutí domáceho servisu (uzavretej dňa 25. 10. 2011), ani v tomto rozsahu nepovažoval okresný súd nárok žalobkyne za dôvodný. Okresný súd mal za preukázané, že žalobkyňa túto zmluvu uzatvárala so žalovaným, ktorý bol zastúpený Z. X. - jej manželom. Z. X. sprostredkoval uzatvorenie zmluvy o poskytnutí domáceho servisu svojej manželke. Potvrdil, že vedel o tom, čo je obsahom zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, keď on sám mal poskytnutý úver bez uzavretia domáceho servisu, pričom tvrdil, že iným klientom úver nebol poskytnutý bez toho, že by nebola uzatvorená zmluva o poskytovaní domáceho servisu. Z vyššie uvedeného vyvodil, že ak manžel sprostredkoval uzavretie zmluvy o domácom servise manželke, nemožno hovoriť o porušovaní dobrých

mravov. Naviac Slovenská obchodná inšpekcia pod č. P/0390/01/2012 zo dňa 06. 11. 2012 prešetrovala podmienky poskytovania domáceho servisu a dospela k záveru, že poskytovanie domáceho servisu je predmetom samostatnej objednávky a samostatnej zmluvy, ktorej uzavretie nie je podmienkou získania úveru, a v dôsledku toho sa náklady za túto doplnkovú službu nezahŕňajú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a k uzatváraniu týchto zmlúv nedochádza k porušeniu jej práv na ochranu spotrebiteľa. Okresný súd preto konštatoval, že poskytnutie domáceho servisu je službou spočívajúcou v nadštandardnej starostlivosti o klienta, starostlivosti nad rámec povinností ustanovených v zmluve o úvere. Keďže žalobkyňa veľmi dobre vedela o podmienkach vyplývajúcich z domáceho servisu, mala možnosť sa oboznámiť s nimi, pretože s nimi bol oboznámený aj jej manžel, ktorý jej uzatvorenie zmluvy sprostredkoval, okresný súd považoval zmluvu o poskytnutí domáceho servisu za platne uzatvorenú zmluvu. Pretože obe zmluvy považoval okresný súd za platne uzatvorené, potom žalobkyňa plnila svoje povinnosti žalovanému na základe platného právneho úkonu a na strane žalovaného nevzniklo bezdôvodné obohatenie, v dôsledku čoho návrh v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie žalobkyňa. Nestotožnila sa s právnou argumentáciou okresného súdu spočívajúcou v tom, že zmluva o úvere obsahuje v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Namietala, že okresný súd v odôvodnení len odkazuje na ustanovenia Občianskeho zákonníka, akými výkladovo logickými pravidlami možno dôjsť k dátumu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, avšak zákonodarcu mal s odkazom na vyššie uvedené ustanovenie zákona v úmysle, aby spotrebiteľ pri uzatváraní zmlúv nemusel rôznymi výpočtami dôjsť ku konkrétnemu dátumu konečnej splatnosti, a preto použil dikciu zákona tak, ako je uvedená spojkou a, teda že zmluva má obsahovať nielen dobu trvania zmluvy ale zároveň aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Žalovaným uvádzaný údaj 13 mesiacov nie je možné považovať za termín jasne a presne určujúci konečnú splatnosť úveru. Ak následne okresný súd uvádzal, že bola povinnou preukázať, že zmluva neobsahuje, resp. obsahuje nesprávne uvedenú RPMN, nejde o správny právny záver. Keďže ide o vzťah spotrebiteľský, je súdu všeobecne známe, že nebankové spoločnosti sa obohacujú neprímerane vysokými úrokmi, častokrát uvádzajú i nesprávnu RPMN v zmluvách, preto súd mal podrobiť hlbšej kontrole predmetnú zmluvu a jednoduchými výpočtami sa dá zistiť RPMN, ktorá v zmluve správne uvedená nebola. V dôsledku uvedeného, preto naďalej považuje zmluvu o úvere za zmluvu, ktorá nespĺňa obligatórne záležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto je v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona úver nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Odôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k zmluve o poskytnutí domáceho servisu spočívajúcej v tom, že nemožno hovoriť pri jej uzatvorení o porušení dobrých mravov, považuje za nedostatočné. Ako vyplynulo aj z výpovede svedka, žalovaný za žiadnych okolností neuzatváral zmluvy bez domáceho servisu so spotrebiteľmi, okrem prípadu, ak bol žiadateľom o úver obchodný zástupca, resp. iný zamestnanec žalovaného. V žiadnom prípade teda nemožno hovoriť o individuálnosti dojednaní tejto zmluvy o poskytnutí domáceho servisu, ak ide o vopred predtlačенý formulár, ktorý musí byť súčasťou zmluvy o úvere, keďže bez domáceho servisu by nedošlo ani k uzatvoreniu samotnej zmluvy o úvere. Ide teda o účelové obchádzanie zákona s tým, že sa žalovaný snaží zakryť neprímerane vysoké úroky rôznymi doplnkovými službami súvisiacimi s úverom, ktoré spotrebiteľ nemôže odmietnuť, ani nijako ovplyvniť. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pričom v prejednávanom prípade nešlo o individuálne dojednané zmluvné ustanovenia. Predmetná značná nerovnováha v neprospech spotrebiteľa bola zmluvou o poskytovaní domáceho servisu spôsobená tým, že jej ako spotrebiteľke na základe nej vznikla povinnosť platiť žalovanému za to, že si tento plní svoje základné zákonné povinnosti poskytovateľa úveru (zaúčtovanie a preberanie platieb), ako i uplatňuje základné práva vyplývajúce mu ako poskytovateľovi úveru (vedenie a kontrola splátkového kalendára atď.). Takéto prenesenie nákladov na spotrebiteľa je neprijateľné. Bezodplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa nej spôsobuje taktiež bezodplatnosť zmluvy o poskytovaní domáceho servisu. V tejto súvislosti poukázala na ust. §52a ods. 1, 2 OZ. Zmluvou o poskytovaní domáceho servisu sa obchádza ust. § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého sú celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov provízií, daní, ale i poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a ktoré sú veriteľovi známe; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so

zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o domácom servise sa odchyľila od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a bola len prostriedkom žalovaného, ktorým sa snažil obísť zákonom stanovenú maximálnu výšku odplaty za poskytnutý úver. Bola predložená bez možnosti zmeny, a na ktorú žalovaný viazal uzavretie zmluvy o úvere a tým, že služba domáceho servisu bola spoplatňovaná, pričom táto služba pozostáva zo základných povinností každého veriteľa a spôsob platby nebolo možné dohodnúť inak, ako osobitným prevzatím hotovosti. Zmluvou si zhoršila svoje zmluvné postavenie, v dôsledku čoho došlo k odchyleniu od ustanovení Občianskeho zákonníka v jej neprospech. Z uvedeného má za to, že skutočným účelom zmluvy o poskytovaní domáceho servisu je len výrazne navýšiť odplatu za poskytnutý úver, na ktorý je viazaná, a to viac ako o 100 %, a to tak, aby táto suma navyšujúca odplatu uvedenú v úverovej zmluve nebola v nej priamo uvedená. Týmto spôsobom dochádza zo strany žalovaného k obchádzaniu zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, čo má s poukazom na § 39 OZ za následok neplatnosť zmluvy o poskytovaní domáceho servisu. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za vecne správne. Tvrdil, že predložil správny výpočet RPMN v súlade so zákonom. K zmluve o poskytovaní domáceho servisu odkázal na svoje vyjadrenia k návrhu na začatie konania, a taktiež sa stotožňuje s odôvodnením prvostupňového súdu. Poukázal na to, že zmluvu o úvere poskytoval aj bez domáceho servisu klientom, ktorý si túto službu neobjednali, pričom pokiaľ ide o svedka L. X., bola s ním ukončená spolupráca z kontrolných dôvodov, t. j. zo strany, keďže zo strany obchodného zástupcu neboli dodržiavané vnútorné akty riadenia, resp. ako sám uvádza, boli zistené rozdiely medzi vykázanými a skutočne odovzdanými finančnými prostriedkami. Výpovede tejto osoby považuje za skreslené a účelové. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O. s. p. z nasledovných dôvodov:

Účastníci uzavreli zmluvu dňa 25. 10. 2011 o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyne úver vo výške 1 700 Eur. Žalobkyňa sa bránila tým, že táto zmluva nemá náležitosti predpokladané zákonom, preto ju treba považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Podľa jej tvrdenia chýba v zmluve termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a v spotrebiteľskej zmluve je nesprávne uvedená RPMN.

Okresný súd vzhľadom na vyššie uvedené námietky voči platnosti predmetnej zmluvy zo strany žalobkyne konštatoval, že zmluva má všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, teda konštatoval, že predmetná zmluva obsahuje aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. S uvedeným právnym záverom sa odvolací súd nestotožňuje, z obsahu zmluvy vyplýva, že zmluva o úvere termín konečnej splatnosti neobsahuje a nie je povinnosťou spotrebiteľa, aby si sám vypočítal a vyhodnotil údaje v zmluve uvedené, ak túto povinnosť ukladá dodávateľovi zákon. Nie je povinnosťou spotrebiteľa, aby si výkladovým pravidlom tento termín ustálil.

Pojem „termín“ ako ho upravuje zákon predstavuje presné časové vymedzenie. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmluve nie je uvedený, a to ani tak, aby sa dal bez pochybností určiť odkazom na dohodnutý termín splatnosti jednotlivých splátok a ich počet. Termín konečnej splatnosti úveru musí byť v zmluve vyjadrený termínom, a nie udalosťou, ktorá je závislá na vôli ktorejkoľvek zmluvnej strany, o to viac, ak ide o náležitosť predpokladanú zákonom. Výklad ponúkaný okresným súdom o termíne konečnej splatnosti v zmysle výkladového pravidla upraveného v ust. § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka je v priamom rozpore s jazykovým znením právnej normy, pretože ak by zákonodarca považoval za postačujúce uviesť v zmluve údaje, z ktorých sa dajú iné informácie zistiť alebo vypočítať, tak by to tak uviedol. Nie je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, ak navrhovateľ predkladá spotrebiteľovi zmluvu, ktoré vyžadujú na zistenie podstatných otázok splácania úveru výpočty. Uvedené je i v priamom rozpore s tým, že ust. § 9 ods. 2, písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch vyžaduje pre spotrebiteľskú zmluvu určenie výšky, počtu

a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účel jeho splatenia, a samostatným ustanovením v §-e 9 ods. 2, písm. f) tohto zákona vyžaduje, aby bol okrem týchto skutočností uvedený aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda zákon uvedené náležitosti zmluvy výslovne odlišuje. Zákon neumožňuje uvedenie obligatórnych náležitostí obsiahnutých v ust. § 9 ods. 2, písm. f) len odkazom na prípadný výpočet z údajov obsiahnutých ako náležitosť zmluvy v ust. § 9

ods. 2, písm. k), l) zákona o spotrebiteľských úveroch, prípadne v inom ustanovení. Takéto „odvodenie“ z iných údajov môže viesť k rôznym termínom konečnej splatnosti, ak je možné použiť rôzne výklady. Vyžaduje sa teda časová (termínová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Je potom úlohou dodávateľa, ako uvedené vstupné údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétneho jedného časového údaju, ktorý bude konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru predstavovať a bude záväzný pre obe strany. Údaj „13 mesiacov“ nemôže byť považovaný za presne určujúci koniec splatnosti poskytnutého úveru žalovaným.

Pre správnosť rozhodnutia a záver súdu o tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov, je postačujúce, ak súd zistí, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v ods. 1 §-u 11 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pretože citovaný zákon nepredpokladá kumulatívne nesplnenie všetkých zákonom predpísaných podmienok vymenovaných v ust. §-u 9 ods. 2, aby úver bolo možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Preto odvolací súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa i ďalšou odvolacou námietkou žalobkyne spočívajúcej v tom, že predmetná zmluva obsahuje nesprávne uvedenú RPMN. Aj bez ohľadu na posúdenie tejto okolnosti je zrejmé, že zmluvu je nutné považovať za zmluvu bez úrokov a bez poplatkov, v dôsledku čoho došlo zo strany okresného súdu k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Ďalej sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 696,15 Eur zo zmluvy o poskytnutí domáceho servisu, ktorý uzavrela v ten istý deň ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, teda dňa 25. 10. 2011. Okresný súd ohľadne zmluvy o poskytnutí domáceho servisu túto vyhodnotil ako zmluvu, ktorá bola individuálne dojednaná a naviac nemohlo ísť o zmluvu uzavretú v rozpore s dobrými mravmi, ak ako sprostredkovateľ pri uzatváraní tejto zmluvy vystupoval jej manžel František Holub. V tejto súvislosti zároveň poukázal na stanovisko Slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 06. 11. 2012. V tomto rozsahu považuje odvolací súd rozhodnutie za predčasné.

Z formy a obsahu zmluvy o domácom servise (ďalej v texte „zmluva“) uzatvorenej medzi účastníkmi konania je zrejmé, že sa jedná o tzv. formulárovú zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravenú, pričom žalobkyňa obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť a ani neovplyvnila. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že zmluva bola uzatváraná so žalobkyňou spolu so zmluvou o úvere v totožný deň 25. 10. 2011. Predmetom servisu mala byť „služba“ žalovaného voči žalobkyňi vo forme poskytovania konzultačných a nadštandardných služieb spočívajúcich v starostlivosti o klienta po poskytnutí úveru na základe zmluvy o úvere s označením konkrétneho čísla zmluvy, najmä služby spočívajúcej v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenia na termín splátky a na prípadné následky nesplácania. Z tejto zmluvy je zrejmé, že bola uzavretá výlučne v súvislosti so zmluvou o úvere a na splnenie záväzkov zo zmluvy o úvere bol viazaný aj zánik tejto zmluvy (čl. III Zmluvy o domácom servise v spojení s čl. I). Ide o zmluvu závislú na úverovej zmluve. V tejto súvislosti nič na dôkaznej situácii nemení ani žalovaným prekladané rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu v Bratislave zo 06. 11. 2012

č. P/0390/01/2012, nakoľko okresný, ale ani odvolací súd nie je týmto stanoviskom Slovenskej obchodnej inšpekcie právne viazaný. Cena za domáci servis dohodnutú odplatu dojednanú v zmluve o úvere navyšuje o ďalších 696,15 Eur. Dojednaná výška odmeny je neprimeraná nie len voči tomu, čo malo byť predmetom plnenia podľa zmluvy, ale aj vo vzťahu k poskytnutému úveru. Predmetom zmluvy sú bežné služby, ktoré poskytujú banky, nebankové subjekty, ktoré by mala pokrývať odplata za úver (vedenia splátkového kalendára, zúčtovanie splátok), prípadne sú kryté poplatkami za konkrétny úkon, či službu (upozornenia za neplatenie a pod.). Jediné čo poskytuje domáci servis naviac pre dlžníka, je výber splátok v domácnosti klienta, resp. na dohodnutom mieste. Tento „servis“ je však viac v prospech veriteľa ako dlžníka, a to mu poskytuje istotu výberu splátky alebo jej časti. Dlžník by nemal platiť za to, že si veriteľ znižuje riziko nezaplatenia splátok tým, že ich vyberá v hotovosti, ak áno, mal by za to

platiť prípadne nejaký poplatok v primeranej výške. Podľa názoru odvolacieho súdu, skutočným účelom predmetnej zmluvy je takýmto spôsobom navýšiť odplatu za poskytnutý úver, a to o viac ako 100 % takým spôsobom, aby táto suma nebola uvedená v úverovej zmluve. Týmto postupom žalovaný dosahuje to, že odplata za domáci servis sa nezapočítava do výpočtu RPMN v úverovej zmluve. Týmto spôsobom dochádza z jeho strany k obchádzaniu zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

Úlohou okresného súdu bude opätovne posúdiť nárok žalobkyne v zmysle vyššie uvedených intencií odvolacieho súdu, na ktoré nemá dopad okolnosť, že predmetnú zmluvu o domácom servise uzatváral ako sprostredkovateľ manžel žalobkyne. Z rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu je známe, že v konaniach vedených pred všeobecnými súdmi Slovenskej republiky vypovedali aj iní obchodní zástupcovia žalovaného (nie len manžel žalobkyne), podľa ktorých pri uzatváraní úverových zmlúv a zmlúv o poskytnutí domáceho servisu musí obchodný zástupca žalovaného viesť spotrebiteľa k tomu, že vždy keď uzatvára zmluvu o spotrebiteľskom úvere, musí súčasne uzavrieť aj zmluvu o poskytnutí domáceho servisu s tým, že jedna bez druhej sa nedá uzavrieť. Uvedené vyplýva aj z rozhodnutia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5C/105/2013, v ktorom konaní bol takýto obchodný zástupca vypočutý ako svedok a vypovedal zhodne ako Q. X. v prejednávanom prípade. Z uvedeného preto vyplýva, že minimálne časť osôb činných pre žalovaného ako sprostredkovateľa pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch nemá vedomosť o tom, že žalovaný má poskytovať úvery aj bez takéhoto servisu, resp. inak povedané, ktorí vychádzajú z toho, že vždy so zmluvou o spotrebiteľskom úvere musia uzavrieť aj zmluvu o poskytnutí domáceho servisu. Z dosiaľ vykonaného dokazovania ani nie je možné vyvodiť, či platby žalobkyne boli v prípade zmluvy o úvere prioritne započítavané na domáci servis, a nie na úver. Dojednaná výška odmeny za domáci servis je neprimeraná nie len voči tomu čo malo byť predmetom plnenia v zmysle zmluvy o domácom servise, ale aj vo vzťahu k výške samotného úveru poskytnutého v súvislosti s jej uzavretím. (viď aj rozhodnutie Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/449/2014 zo dňa 26. 02. 2015).

Úlohou okresného súdu bude vykonať dokazovanie za účelom, či zmluva o poskytnutí domáceho servisu (ne)znamenala zvýšenie odmeny žalovaného v spojitosti s poskytnutím úveru žalobkyne, a posúdiť obsah tejto zmluvy z hľadiska vymedzenia práv a povinností zmluvných strán, času jej uzavretia, ale tiež na základe vyhodnotenia výpovede svedka, ktorého výpoveď je totožná napr. s výpoveďou svedkyne, ktorá vypovedala vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5C/105/2013, v rámci ktorej výslovne uviedla: „Vždy keď uzatváram zmluvu o spotrebiteľskom úvere, musím súčasne uzavrieť aj zmluvu o poskytnutí domáceho servisu, jedna bez druhej sa uzavrieť nedá“. Z citovaného vyjadrenia je spochybnené tvrdenie žalovaného o samostatnom charaktere a dobrovoľnosti zo strany spotrebiteľov uzavretia zmluvy o domácom servise. K uvedenému taktiež treba doplniť, že domáci servis je najmä služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a na prípadne následky nesplácania. Aj z obsahu vymedzenia práv a povinností zmluvy o poskytnutí domáceho servisu bude možné zistiť, či jej predmet (ne)má charakter samostatnej zmluvy. Už len samotná skutočnosť, že by dodávateľ jednotlivé ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy navyše vopred naformulovanej výlučne ním „vyňal“ zo štandardnej zmluvy, napr. zmluvy o úvere a označil ich ako samostatné zmluvy, za účelom zvýšenia odplaty vyžadovanej od spotrebiteľa, minimálne vykazuje znaky konania rozporného s dobrými mravmi. Zmluva o domácom servise totiž definuje obvyklé a úplne bežné úkony súvisiace s evidovaním pohľadávky veriteľa, rozhodne nejde o nadštandardné služby ako sa snaží tvrdiť žalovaný. Z obsahu zmluvy sa javí, že vytvorením akejkoľvek druhej odplatnej zmluvy žalovaný jednoznačne sledoval zvýšenie vlastného zisku z poskytnutia úveru. Dotknuté služby nie sú úkonmi, ktoré by mohli mať charakter zvláštnej osobitnej spoplatňovanej služby a zároveň slúžia v podstate len záujmom žalovaného ako veriteľa a nie záujmom dlžníka. Ak plnenia, ktoré podľa názoru žalovaného mali predstavovať plnenie zo zmluvy o poskytnutí domáceho servisu sú plneniami súvisiacimi s poskytnutým úverom, potom by ich bolo nutné zahrnúť do sumy, ktorú žalobkyňa splatila. Bez ohľadu na uvedené existuje zároveň dôvodná pochybnosť o vôli žalobkyne uzavrieť zmluvu o poskytovaní predmetných služieb, vzhľadom na okolnosti nepriaznivej finančnej situácie, ktorá ju primäla vziať si predmetný úver.

Až na základe doplnenia dokazovania vo vyššie naznačenom smere okresný súd vyhodnotí, či medzi účastníkmi ide o vzťah z bezdôvodného obohatenia, teda či došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy v zmysle § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ktoré bezdôvodné obohatenie

je ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Záväzkovo právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne len za splnenia určitých zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby, protiprávnosť získania tohto bezdôvodného obohatenia a majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu postihnutého, ako aj príčina súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmov inej určitej osoby.

Vzhľadom na dosiaľ vykonané dokazovanie okresným súdom a jeho nesprávne skutkové zistenia a z toho vyplývajúce nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd nemohol pri svojom rozhodovaní vychádzať zo skutočností, ktorými sa súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí nezaoberal bez toho, aby účastníkovi konania umožnil sa k novým právnym záverom vyjadriť, prípadne predložiť dôkazy, ktoré vyššie uvedenými právnymi skutočnosťami sa okresný súd nezaoberal, preto rozhodnutie okresného súdu bolo rozhodnutím predčasným a rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré by spočívalo na vyššie uvedenom právnom posúdení, rozhodnutím prekvapivým, odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie aj na základe zachovania zásady dvojinštančnosti súdneho konania.

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, potom v novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o náhrade celého, teda i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.). Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.